N°. 396. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZATURDAG 2 SEPTEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. K. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Sch[illegible] en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, [illegible] 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 70, Ned. Cour.

De zaak van Gibson.

Internationale geschillen behooren steeds met de meeste [illegible] behandeld te worden. Het is de pligt [illegible] nimmer te vergeten, dat, tegenover de eischen van een vreemd Gouvernement, staan de waardigheid der Vaderlandsche regering en de nationale eer; en dat daarom, in alle dergelijke hoogst moeijelijke en teedere vraagstukken, aan de Regering, zoolang die vraagstukken aanhangig zijn, de meest mogelijke vrijheid van handelen behoort te worden gelaten. Het is om die reden, dat wij ons bij de mededeeling der feiten, rakende de *Jonge Albert*, zorgvuldig onthouden hebben van eenige appreciatie of beoordeeling. Zoo ligt put, uit het oordeel in het Vaderland uitgesproken, de tegenpartij de wapenen ter bestrijding van de Regering, jegens welke men toch, uit de natuurlijke liefde tot het Vaderland, in dergelijke gevallen, meer sympathie gevoelt dan jegens de vreemde nationaliteit. Wij willen daarmede in geenen deele te kennen geven, dat, waar het internationale vraagstukken geldt, de handelingen der Regering niet kunnen of mogen worden beoordeeld; het tegendeel is waar. Maar eerst dán, wanneer de zaak tot een einde is gebragt of in zoodanigen toestand geraakt, dat de Natie zelve daarmede als onmiddellijk in aanraking komt, is, naar wij meenen, de tijd dáár, om te onderzoeken, of die Regering gehandeld heeft naar hetgeen hare waardigheid eischte en de eer des lands betaamde.

Wij hadden ons aanvankelijk, voorgenomen om, ook betrekkelijk de zaak van Gibson, niets anders mede te deelen dan de feiten, die daarvan worden publiek gemaakt. De hoogst zonderlinge omstandigheden, evenwel, waarvan dit vraagstuk vergezeld gaat, zijn van dien aard, dat wij meenen verpligt te zijn daaromtrent enkele opmerkingen in het midden te brengen. Het geschil zelf beoordeelen wij niet; wij wenschen hierin de Regering volkomen vrijheid van handelen te laten, ons de bevoegdheid reserverende, om die handelingen later, wanneer daartoe de tijd zonder eenig gevaar zal zijn gekomen, aan de waardigheid der Nederlandsche Regering en de eer der Natie te toetsen. Het zijn alleen de *omstandigheden*, waaronder het geschil zich heeft voorgedaan, die van onze zijde eenige opmerkingen en vragen noodzakelijk maken.

Ieder weet, wat met Gibson is voorgevallen. Eerst door den Raad van Justitie te Batavia *vrijgesproken*, werd hij later door het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indië schuldig verklaard aan hoog verraad, en dien ten gevolge *veroordeeld* „tot de straf van confinement in een tuchthuis voor den tijd van twaalf „achtereenvolgende jaren, voorafgegaan door een half „uur tentoonstelling onder de galg, en opgevolgd door „altijddurende verbanning uit Nederl. Indië.” Wij zullen gewis niet treden in eene beoordeeling dier vonnissen, ten einde te onderzoeken of de vrijspraak meer gegrond was dan de veroordeeling; want dat is eene regtskundige, van de zaak zelve onafhankelijke quaestie. Eene enkele, in deze echter hoogst gewigtige omstandigheid, mogen we niet onopgemerkt laten. De verschillende uitkomst namelijk van het onderzoek, door de beide regterlijke collegiën ingesteld, is alleen het gevolg geweest van een verschil van meening *over een regtskundig vraagstuk*: beide collegiën hebben daarentegen erkend, dat *de schuld* van Gibson wettig en overtuigend is gebleken; beiden hebben als wettig en bewezen aangenomen, dat het plan van Gibson was „om het gezag der Nederlanders op Palembang gewelddadig omver te werpen.” Er mag dus, redelijkerwijs, geen twijfel bestaan omtrent de voornemens, die Gibson heeft gekoesterd; de vraag, welke der beide regterlijke collegiën de strafwet het best heeft toegepast, doet daartoe niets af. Bovendien, het Hoog Geregtshof was volkomen in zijne bevoegdheid om het vonnis van den Raad van Justitie in revisie te casseren en op nieuw regt te spreken. Zelfs dan, wanneer de hoogste uitspraak een *mal jugé* daarstelde — hetgeen wij volstrekt niet beweren — behoort zij geëerbiedigd en uitgevoerd te worden.

De omstandigheid nu, dat de schuld van Gibson door twee regterlijke collegiën erkend is, te zijn wettiglijk en overtuigend bewezen, [illegible], alleen op het bloote beweren dat hem onregt geschied ware, geene sympathie doen opwekken jegens hem, die getracht heeft het Nederlandsch gezag in Indië te ondermijnen. De althans blijkens de bekende stukken, naar alle vormen der wet veroordeelde Gibson, kan des te minder aanspraak maken op die sympathie, wanneer men overweegt, dat hij — op eene zonderlinge wijs uit de gevangenis ontsnapt, hetgeen nog wel nadere opheldering zal behoeven — in Nederland verschijnt, als het ware onder het oog des Konings, in wiens naam hij toch in Indië veroordeeld is geworden. Dat Gibson in Amerika getracht heeft, hemel en aarde te bewegen en daarin is geslaagd, is niet moeijelijk te verklaren. Minder gemakkelijk is evenwel de oplossing der vraag — en wij zullen voorzigtigheidshalve ons daaraan niet wagen — hoe de Amerikaansche Regering zich de zaak van een, op wettige wijs veroordeelden heeft kunnen aantrekken? Ook bij haar toch zal de eerbied, aan de uitspraak des regters verschuldigd, staan aangeschreven als de hoeksteen, waarop de orde in elke beschaafde maatschappij is opgetrokken. Voor de eer dier Regering hopen wij, dat later zal blijken, dat hare eischen geput waren uit andere drijfveren, dan uit die, waaraan men de verwikkelingen met Cuba, de moeijelijkheden met Curaçao en de sterk geprononceerde handelingen harer vertegenwoordigers in Spanje en Zwitserland wil toeschrijven.

Nu bekennen wij volmondig, dat de verschijning van Gibson in het Vaderland, ja zelfs in de residentie ons, in de eerste plaats, tegen hem heeft ingenomen. Wij achten die verschijning minder kiesch en — men mag het zich niet ontveinzen — in zekeren zin van uittartenden aard. Voor het oog van elken Nederlander, in het oog des Konings, moet en mag Gibson niet anders worden beschouwd dan als een regtmatig veroordeelde, die door de vlugt aan het ondergaan der hem opgelegde straf zich heeft weten te onttrekken. Dat de Amerikaansche regering, meenende daartoe grond te hebben, van Gibsons zaak een onderwerp van diplomatieke onderhandeling maakte: het kon gaan; maar dat Gibson zelf tot die onderhandelingen gebruikt werd of althans daarbij tegenwoordig was, komt ons voor met de vormen van beleefdheid en achting, welke bevriende Natiën elkander verschuldigd zijn, te strijden. En hier is het dan ook de plaats, om te vragen, of onze Regering betrekkelijk deze omstandigheid — die van de zaak zelve afgescheiden is — wel geheel heeft in acht genomen, wat hare waardigheid en de nationale eer moesten vorderen? Wij beslissen de vraag niet, of een lijfstraffelijk vonnis, door de regterlijke magt in Indië geslagen niet uitvoerbaar is hier te lande, en bijgevolg: of Gibson, bij zijne verschijning hier te lande, niet had behooren te worden in hechtenis genomen; over die vraag, welke zich reeds meermalen heeft voorgedaan, bestaat verschil van gevoelen. Doch al geven wij zelfs toe, dat een zoodanig vonnis in Nederland niet executabel ware ('tgeen we nogtans niet doen), altijd, meenen wij, had de Regering kunnen en behooren te weeren, dat Gibson zich hier te lande vrijelijk bewoog, zich zelfs in aanzienlijke kringen vertoonde. Wat er toch zij van de vraag, over de al of niet hier te lande uitvoerbaarheid van een in Indie geslagen lijfstraffelijk vonnis: steeds zal dit waar zijn en blijven, dat Gibson „in naam des Konings” werd veroordeeld; en het zal dan ook even waar zijn en blijven, dat, zonder de eer der Natie, zonder de waardigheid des Konings te kort te doen, men niet had moeten gedoogen, dat een man, zich als onder het oog des Konings vertoonde, in hetzelfde oogenblik dat hij zich aan het ondergaan zijner straf onttrokken had en zich bijgevolg als boven het bereik onzer wetten verheven achtte. Ook wanneer het gerucht waarheid spreekt, dat Gibson, (om voor inhechtenisneming beveiligd te zijn) met zekere diplomatieke betrekking bekleed werd, dan nog kan, naar onze meening, de zwakheid ten deze, naar het schijnt, door de Regering betoond, niet geregtvaardigd worden. Het heeft steeds tot de bevoegdheid eener Mogendheid behoord, om in gegeven gevallen van eene andere Mogendheid te verzoeken, dat men den een of anderen diplomatieken persoon, door haar gezonden, verwijdere, omdat zijne tegenwoordigheid, om deze of geene reden, minder aangenaam voorkomt. Dergelijk verzoek wordt zeldzaam geweigerd, en wij kunnen noch mogen onderstellen van de Amerikaansche regering, dat zij, bijaldien zoodanig verzoek ware gedaan, weigerachtig zou zijn gebleven, vooral in dit geval waar men, zoo te regt, kon protesteren tegen het waarnemen van eene diplomatieke betrekking door een man, in wien men niet anders dan een veroordeelde mogt zien. Wel is waar, hebben de dagbladen later gemeld, dat Gibson voorshands te Brussel zou blijven; maar in elk geval zijn de onderhandelingen begonnen en een goed eind weegs voortgezet onder de leiding, immers in de tegenwoordigheid van Gibson en meenen zelfs personen, die goed uit hunne oogen zien, hem nog zeer kort geleden binnen de residentie gezien te hebben. Afgescheiden alzoo van de wijze, waarop de zaak zelve behandeld werd of nog wordt, meenen wij, dat het gedrag der Regering, betrekkelijk deze bijkomende omstandigheid, eenige nadere opheldering verdient.

De tweede bijkomende omstandigheid, waarop wij de aandacht wenschen te vestigen, is de afgifte van papieren, welke, volgens de daarvan medegedeelde en nergens weêrsprokene bijzonderheden, zou hebben plaats gegrepen. Afgescheiden van den eisch tot schadevergoeding verzocht de Amerikaansche gezant de teruggave van eenige bijzondere stukken, die door Gibson aan de overheid te Batavia waren afgegeven, om zijne identiteit te bewijzen. Aan dat verzoek werd, tot onze groote bevreemding, door den heer VAN HALL voldaan.

Naar onze meening bestonden er alle termen, om het te weigeren. Het is waar, dat het vonnis van het Hooggeregtshof heeft bevolen, „dat de voorwerpen, welke als stukken van overtuiging hebben gediend, aan de daarop regthebbenden zullen worden teruggegeven”; maar het is even waar, dat de regthebbende op de stukken door den heer BELMONT afgevraagd, eigenlijk behoorde in de gevangenis te zitten en dat zoo lang deze zich door de vlugt aan het ondergaan zijner straf bleef onttrekken, de Nederlandsche minister moest weigeren stukken af te geven toebehoorende aan een voortvlugtige. Die afgifte beschouwen wij mede als eene onverklaarbare zwakheid, waardoor als het ware zelfs voet schijnt gegeven te worden aan de beweringen van Gibson, door de Amerikaansche regering gesteund, ten gevolge waarvan zelfs een smet op de regtschapenheid der Indische regering en op de zelfstandigheid der regterlijke collegiën in Indië wordt geworpen.

Mag de afgifte alzoo van de, door Gibson teruggevraagde papieren allerzonderlingst genoemd worden: welk oordeel zal men uitspreken over de tevens meêgedeelde en nergens weêrsproken omstandigheid, dat de heer VAN HALL niet slechts deze papieren had afgegeven, maar „*al de oorspronkelijke* stukken van het geding „tegen Gibson, waaronder ook het voornaamste bewijsstuk (de brief van Gibson aan den Sultan van „Djambie) en rapporten, die als *geheim* en *zeer geheim* „aangeteekend waren en die door verschillende Indische „collegiën en autoriteiten aan het Gouvernement te „Batavia waren gerigt?” Dit feit komt ons zoo *onmogelijk* voor, dat wij het, voor de eer van den heer VAN HALL, ook nu nog moeten betwijfelen, ofschoon wij erkennen, dat de hoop van zijne ongegrondheid zeer flaauw is, wanneer wij nagaan dat, tot dusver, te vergeefs op eenige tegenspraak is gewacht en dat er zelfs zijn, die de stukken willen gezien en betast hebben. Is het aangegeven feit *waar*: dan is slechts éêne uitlegging denkbaar, dat namelijk de heer VAN HALL — die, om op de hoogte der zaak gebragt te worden, al de tot den processe behoorende stukken

uit handen des Ministers van Koloniën had ontvangen — zelfs de opschriften van de stukken niet moet gelezen en ze blindweg uit handen gegeven hebben. Wij herhalen het: de zaak komt ons onmogelijk voor; want heeft zij zich toegedragen gelijk door alle bladen gemeld is, dan kan de Natie geen enkelen dag langer gerust zijn over het bestuur onzer buitenlandsche aangelegenheden, in een bewogen tijd als de tegenwoordige, door een man, die op dergelijke ligtvaardige wijs groote belangen van het Vaderland in gevaar zou hebben gebragt.

Wat de vordering zelve betreft, die door de Amerikaansche regering is ingesteld, wij wenschen daarover ons oordeel voor te behouden, tot dat wij genoegzaam in staat zullen zijn en het geraden kan geacht worden, om de handelingen der Regering ten deze te toetsen aan het belang en aan de waardigheid van het Vaderland.

Als eene bijdrage tot de kennis der waardij, welke door de anti-revolutionnaire partij wordt gehecht aan de *tweede* zinsnede van art. 194 der Grondwet: "De "inrigting van het openbaar onderwijs wordt, *met eer-* "*biediging van ieders godsdienstige begrippen*, door de "wet geregeld", laten wij hier volgen een gedeelte der beraadslagingen, in de zitting van 8 Augustus jl. gehouden over art. 127 van het koloniaal regerings-reglement, luidende: "Het openbaar onderwijs is een voor- "werp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur- "Generaal.

"De inrigting daarvan wordt, met eerbiediging van "ieders godsdienstige begrippen, geregeld."

De heer van Lennep: Ik wensch de vergadering bij amendement voor te stellen om de tweede zinsnede van dat artikel weg te laten, waarin zijn gevoegd de woorden van art. 194 onzer Grondwet. Ik zal zeer kort kunnen zijn. Ik geloof dat ik in deze vergadering genoeg zal verstaan worden, wanneer ik zeg dat de interpretatie van die woorden "met eerbiediging van "ieders godsdienstige begrippen" reeds aanleiding heeft gegeven tot vele geschillen, tot vele moeijelijkheden. Maar hebben die woorden, zoo als zij in onze Grondwet staan, op Nederland toegepast, nog eenigen zin, ik besef voor alsnog niet (gaarne zal ik van deskundigen eene nadere verklaring ontvangen) welken zin die woorden kunnen hebben in onze Oost-Indische koloniën. Bij het openbaar onderwijs moet hier te lande een onderwijzer, wanneer hij zijn geloof streng en naauwgezet is toegedaan, zich zelven reeds eenig geweld aandoen, wanneer hij dat onderwijs zoodanig moet plooijen, dat het aan geen zijner leerlingen, noch althans aan de ouders of voogden dier leerlingen eenigen aanstoot geeft. Maar nu stel ik mij het onderwijs voor dat in Nederlandsch Indie gegeven wordt, niet alleen aan christenen, aan joden, er moeten op Java al zeer weinig joden zijn, althans zij worden in het geheele reglement niet genoemd, maar aan kinderen van Mohammedanen, van Chinezen, van belijders van allerlei godsdiensten. En nu kan ik niet begrijpen, hoe eenig onderwijzer zijne subjectiviteit zoodanig zal verloochenen, dat hij bij zijn onderwijs aan geen zijner leerlingen, van welke godsdienst ook aanstoot zal geven; nu kan ik mij niet voorstellen hoe, bijv. bij het onderwijs in de geschiedenis wanneer van Mohammed wordt gesproken; hij in het midden zal laten of Mohammed is geweest de gezondene van God, de beloofde Paraclettes, dan wel of hij is geweest een valsche profeet; dan kan ik niet begrijpen hoe hij in het midden zal laten, of er één God is, die de Heer is van alles, dan wel of men een veelgodendom moet toelaten. Aan de Regering op Java zal het moeten overgelaten worden, om hieromtrent verordeningen te maken, naar gelang van plaatsen, personen en omstandigheden, doch hier in het regeringsreglement eene bepaling te breugen, waarin schijnt opgesloten eene verpligting, ook voor den onderwijzer, om in een land, waar zoovele onderscheidene godsdiensten bestaan, ieders godsdienst te eerbiedigen, dat moet ik bekennen, is mij een weinig te sterk; en daarom neem ik de vrijheid voor te stellen de tweede alinea uit dit artikel, *die òf geen zin heeft, òf een al te sterken en uitgebreiden zin*, weg te laten.

Het amendement van den heer van Lennep wordt ONDERSTEUND door de heeren Elout van Soeterwoude, Donker, Mackay, Groen van Prinsterer en van Lijnden, en komt mitsdien in beraadslaging.

De Minister van Koloniën zegt: "De spreker uit "Steenwijk schijnt te veronderstellen, dat de kinderen "van inlanders, van Chinezen en van Europeanen, in "den regel dezelfde scholen zullen bezoeken: dit heeft "echter in Indië geen plaats, en de botsing, die hij "vreest dat zou kunnen ontstaan, zal niet worden onder- "vonden, zelfs dan, wanneer het onderwijs zich op *al* "die scholen tot de algemeene geschiedenis mogt uit- "strekken.

"Het tweede amendement van den spreker uit Maas- "tricht staat tegenover den wensch van den spreker "uit Steenwijk. Ik zal geen partij kiezen, maar het ge- "heel aan de Kamer overlaten daaromtrent te beslissen."

Het amendement wordt met 46 tegen 11 stemmen verworpen. *Vóór* hebben gestemd de heeren: Donker, Mackay, van Lennep, Groen van Prinsterer, Sloet tot Oldhuis, van Foreest, Hoffman, de Brauw, Elout van Soeterwoude, van Lijnden en de Voorzitter.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De telegraaf heeft belangrijke tijdingen aangebragt. De vrees, die een voortdurend verblijf van de Koningin-Moeder te Madrid verwekte, is volkomen geregtvaardigd. Zoodra men haar vertrek vernomen heeft, nam de gisting, die sedert eenige dagen bestond, toe. Onze lezers zullen uit de correspondentie uit Madrid (zie Fransche Post) zien, dat de democratische partij reeds sedert eenige dagen de regering genoodzaakt had krachtige maatregelen tegen haar te nemen. De mannen die wanorde en onrust wilden stoken, zijn op het berigt van het vertrek van Maria Christina in beweging gekomen en zij hebben die gebeurtenis als een voorwendsel gebruikt om de ontevredenheid lucht te geven, die zij over sommige daden van de Regering koesterden. Den 29 Augustus, Dingsdag jl. brak dan ook een nieuwen opstand te Madrid uit. Die beweging werd echter spoedig en met kracht gedempt; de barricaden, die in zekere gedeelten van de hoofdstad waren opgeworpen, zijn weggeruimd door de troepen en de nationale garde. Wij hebben natuurlijk nog geen kennis van eenige bijzonderheden omtrent die gebeurtenis, maar men ziet toch, dat de regering zich mag gelukwenschen over het besluit om het vertrek van de koningin-Moeder toe te stemmen. Men kan nagaan, hoeveel aanleiding tot botsing hare tegenwoordigheid te Madrid bij de zamenkomst der Cortes zou hebben gegeven en hoe moeijelijk de toestand van Koningin Isabella zou zijn geworden.

Te Madrid werd eenige dagen voor het vertrek van de Koningin-Moeder gezegd, dat het Gouvernement, ten einde eenige voldoening te geven aan hare vijanden, zal bevelen dat de uitbetaling van haar pensioen gestaakt, en hare goederen in beslag zouden genomen worden. Hoe meer echter het Spaansche Gouvernement al dergelijke onderwerpen aan de beraadslagingen van de Cortes zal onttrekken, des te eer zal de rust en de orde in Spanje hersteld zijn.

Uit kracht van de bestaande wetten en bij gebrek van eene bepaling in de constitutie, die het regt van vereeniging en vergadering volkomen vrijstelt, is de groote club van de *Unie*, waarvan Espartero ter kwader ure het voorzitterschap aanvaardde, op bevel van het gouvernement uiteengedreven, even als de andere clubs en junta's te Madrid. Een detachement van de nationale garde heeft dit zonder eenige wederstand ten uitvoer gebragt.

Ook omtrent de Oostersche quaestie zijn belangrijke depêches aangekomen. Gisteren is de heer van Berkendorff te Stettin aangekomen, van waar hij zich onmiddellijk met depêches van het hof van Petersburg naar koning Friedrich Wilhelm begeeft, die zich op dit oogenblik te Putbus bevindt. Men kan dus nog niets met zekerheid weten, daar de militaire gevolmagtigde van Pruissen toch niet de eigenlijke persoon is om een officieel antwoord van het kabinet van Petersburg aan de Duitsche hoven over te brengen; dit antwoord zal wel door de gezanten van Rusland te Weenen en te Berlijn behooren te worden medegedeeld. Men meent evenwel, reeds vooraf te kunnen mededeelen, welke de inhoud zal zijn. Men spreekt van nieuwe vredesvoorslagen, die bevredigend zullen zijn wat de bewoordingen betreft, maar die ontwijkend zullen zijn, wat de zaak zelve aangaat. Men wil, dat Rusland nadere verklaringen zal vragen van den zin en van de strekking van zekere voorwaarden, in de nota van 8 Augustus gesteld. Van daar nieuwe nota's en depêches, die langdurig oponthoud zullen veroorzaken, voordat men tot de eigenlijke onderhandelingen nadert.

Intusschen worden de voorbereidselen tot de krijgsoperatien met kracht voortgezet. De Russen trekken steeds tot achter de Pruth terug, de Oostenrijkers daarentegen rukken voort in de Vorstendommen, zij zorgen evenwel op genoegzamen afstand te blijven, dat er geene botsing mogelijk is.

De Franschen en Engelschen, waarvan men het vertrek naar de Krim thans niet meer betwijfelt, maken zich gereed om derwaarts te zeilen. De berigten uit Konstantinopel tot den 20sten deelen mede, dat alles doet onderstellen, dat de expeditie vertrekken zal. De gezonds-toestand der troepen verbetert aanmerkelijk, zoodat men weldra eerstdaags het vertrek van het expeditie-leger zal vernemen.

De ernstige nederlagen van het Turksche leger in Azie hadden diepen indruk te Konstantinopel gemaakt, vooral omdat men vreesde dat Perzie door de overwinningen van Rusland tot een verbond met die mogendheid zou kunnen worden overgehaald.

Er is niets nieuws uit de Oostzee. Het besluit tot het verlaten van de Alands-eilanden duidt genoegzaam aan, dat er vooreerst geen kans bestaat op het sluiten van een of- en defensief verbond van Zweden met de Westersche mogendheden.

De bondsgezaghebbers in het Zwitsersche kanton Tessino hebben, naar men wil, een complot van agenten van Mazzini op de grenzen van dat kanton ontdekt. Er hebben eenige arrestatien plaats gehad en er zijn depôts van wapenen en ammunitie in het kanton Graauwbunderland ontdekt. De politie van Tessino ontwikkelt de meeste kracht om dergelijke pogingen van de revolutionnaire partij tegen te gaan, die Tessino op nieuw in moeijelijkheden zouden kunnen wikkelen.

Men schrijft uit Alexandrie, dat Saïd-Pacha den 14 Aug. naar Konstantinopel is vertrokken, om er bevestigd te worden als onder-Koning van Egypte door den Sultan zelf. Hij heeft voor zijn vertrek eene regering-commissie benoemd, bestaande uit zijne broeders en neven. Den 7den Aug. is Elfy Bey, de president van den Ministerraad onder Abbas-Pacha, overleden. De wegen door Egypte zullen aanmerkelijk verbeterd worden. De middelen van communicatie tusschen Alexandrie en Caïro zullen vermeerderd worden en van de maand September af zullen de portprijzen verminderd worden. De electrische te zal voltooid en tot Suez verlengd worden.

De *Atrato* heeft berigten uit de Antilles in de Zuidzee aangebragt. De berigten van Gregtown loo 3 Aug.; men was ijverig bezig om de schade te len, die door het bombardement veroorzaakt was.

Uit Lima meldt men dat de president, generaal mijne, den 20 Julij in het hoofdkwartier van het Jurijn was aangekomen. De insurgenten waren te Ay gelegerd en men verwachtte een veldslag.

De *Tribune* van New-York deelt eene corresp uit Washington mede, waarin uitdrukkelijk het wordt tegengesproken, dat er aan de regering de eenigde Staten voorstellen waren gedaan om het sche grondgebied in Noord-Amerika aan te koopen.

De *Atlantic* heeft berigten uit New-York van Aug. aangebragt. Het huis Sheldon en Co., van New was gefailleerd.

ENGELSCHE POST.

Londen, 30 Aug. In een brief uit Varna aan de wordt een denkbeeld gegeven van de onmetelijke bereidselen tot de expeditie naar de Krim. De *Globe* voornamelijk het oog op het Engelsche leger; het 48 veldstukken, 12 stukken van 6 en 9 ponden koninklijk artillerie te paard, en 30 belegeringsst onder bevel van generaal Cotton. Men berekent, *zaamverbondene* booten, die te Konstantinopel zijn gemaakt, de geheele veldartillerie in eenmaal aan la kunnen zetten. De ontscheping van het zware belege geschut zal moeijelijker gaan. De admiraal Boxer, di de ontscheping belast is, heeft zijne vloot in vier lingen verdeeld, elk onder eene bijzondere vla onder bevel van een officier van de marine, ten alle verwarring te vermijden. Elke divisie van het zal eene afzonderlijke divisie transporten hebben, di door eene afdeeling oorlogschepen begeleid zal wo Dit onmetelijke eskader bestaat uit stoomschepen va tot nog toe ongekende grootte, paardenkracht en sn Ongetwijfeld zullen dezelfde schikkingen ook voor de sche troepen getroffen zijn.

De *Morning Chronicle* deelt eene depêche uit W mede van den 29 Aug., luidende:

"Het antwoord van Rusland op de voorstellen va tenrijk is aangekomen, maar prins Gortschakoff wac terugkomst des Keizers af, om het Z. M. officieel m deelen."

DUITSCHE POST.

Weenen, 28 Aug. Op dit oogenblik, waarin tenrijk geroepen schijnt om eene meer bedrijvige spelen, is de vraag natuurlijk, welke houding het Vorstendommen zal aannemen. De houding van Ooste zal, naar men hier algemeen denkt, vredelievend Oostenrijk zal zich evenmin als opvolger van Rusland len, voor zoover de bezetting des lands betreft, alleen om zoodanige gebeurtenis te voorkomen. evenmin eene reden tot onmiddellijke oorlogsverkla tegen Rusland, daar die mogendheid de eischen Oostenrijk met betrekking tot de vorstendommen toegegeven, en de gevraagde waarborgen nog niet geweigerd. Van die weigering of toestemming zal de afhangen, of Oostenrijk al dan niet aan den str deelnemen.

Men spreekt hier veel van de herstelling van de hos Ghika en Stirbey. Men weet, dat te Bucharest eene bestaat, die tegen de terugkomst van deze laatste op men is. Die protestatie was door 30 bojaren getee en grondde zich voornamelijk op de verspilling van 's penningen. Omar-Pacha heeft de deputatie echter hoop gegeven. Oostenrijk zal gewis zijn invloed ten deele van de hospodars aanwenden, hoezeer lord Re alles gedaan heeft, om hunne terugroeping te belette

Men wil weten, dat de Pruissische gezant aan de ferentie heeft verklaard, dat het kabinet van Berl beginsel de quaestie der door Rusland te verleenen borgen aanneemt, zonder daarom in de bijzondere deeling te willen treden van de punten, die door de tersche mogendheden zijn vastgesteld.

Volgens officieele rapporten trekt het Russische le goede orde terug. De verdeeling der Russische troe het Koningrijk Polen heeft geene verandering onde

De Koning van Portugal heeft gisteren avond We verlaten, om een bezoek te Walterskirchen aan zijne moeder, de prinses van Coburg, te geven.

De nieuwe gezant van het Ottomanische rijk bij Pruissische hof, Kemal Effendi, begeeft zich heden de overige leden van zijne legatie naar Berlijn.

Berlijn, 28 Aug. De *Preussische Zeitung* dee conclusie mede van de depêche van den heer von teuffel aan de Russische gezanten te Londen en te houdende mededeeling aan de westersche mogendheden het antwoord van Rusland op de Oostenrijksche som De heer von Manteuffel zegt daarin, dat Pruissen goedkeuring niet kan weigeren aan het antwoord Rusland, dat zoowel in onderhandelingen wil tre als een wapenstilstand sluiten en de vorstendommen langer anders dan als eene militaire positie beschouwt wil die ontruimen, zoodra zekere militaire waarbo zullen zijn gegeven. De heer v. Manteuffel hoopt, dat zijn verein iets anders bij de Westersche mogendheden erlangen, dan eene exceptie van niet ontvankelijkheid zijne bemiddelende mededeeling van de inzigten van Russische Hof, en dat de gedane mededeeling met en onpartijdigheid zal worden overwogen.

— De Koning is geheel hersteld van de ligte on heid, die hem overvallen had.

— Men tracht steeds in de Pruissische bladen te gen, dat de wapening van de forten in de Oostzee

vijandige strekking tegen de Westersche mogendheden heeft.

FRANSCHE POST.

Parijs, 30 Aug. De *Moniteur* deelt de rapporten mede van de generaals Baraguay-d'Hilliers, Niel en van den admiraal Parceval-Deschênes, betrekkelijk den aanval en de inneming van Bomarsund. Bij keizerlijk decreet is de admiraal benoemd tot grootkruis van het legioen van Eer.

— Er bestaat steeds dezelfde onbestemdheid omtrent het vertrek van de expeditie naar de Krim. Omtrent den brand van Varna deelt men mede, dat die den 10den Aug., ten 7½ ure des avonds, uitbarstte in de koopmans-bazar. De brand heeft eene uitgestrektheid omvat van 185 ellen breedte en 350 ellen lengte. Men wil dit ongeval nog steeds aan de Grieken toeschrijven, waarvan sommigen op de plaats zelve nedergeveld of in de vlammen zouden zijn geworpen.

De generaal Espinasse, die de expeditie in de Dobrutscha aanvoerde, waar de Fransche afdeeling zooveel mannen door de cholera en de koortsen in de moerassen heeft verloren, keert naar Frankrijk terug.

De cholera heeft te Gallipoli opgehouden en vermindert te Varna; te Konstantinopel koestert men er groote vrees voor, hoezeer die ziekte daar niet hevig woedt.

Uit alle regementen worden manschappen genomen, om de leemten aan te vullen, die de ziekten in het Fransche leger in het Oosten hebben gemaakt.

Men zegt, dat verscheidene decreten, betrekkelijk eene vermindering van het tarief, door den Keizer zijn onderteekend gedurende zijn verblijf te Biarritz.

De Keizer en de Keizerin hebben den 20sten Irun, op Spaansch grondgebied, bezocht. De Keizer woonde er eene revue over het garnizoen bij.

— De *Moniteur* deelt een decreet mede, houdende de conventie tusschen Frankrijk en Engeland, over de verdeeling der krijgsgevangenen. De verdeeling zal zooveel mogelijk gelijkelijk geschieden. Om de drie maanden zal het getal gevangenen aangevuld worden, dat eene der partijen mogt te min hebben. De plaatsen, waarheen de gevangenen gevoerd zullen worden, zullen later aangewezen worden. Bij de uitwisseling van gevangenen zal alleen gelet worden op het tijdperk der gevangenneming, behoudens bijzondere overeenkomsten.

— De *Moniteur* deelt twee decreten mede, houdende regeling van de in Algerie bestaande instelling der departementale Arabische departementen en van de grondslagen van het leger-bestuur der Arabieren.

— De *Moniteur* deelt den tabel van de productie en het verbruik van beetwortel-suiker mede, van het begin van het jaargetijde tot ultimo Julij. Daaruit blijkt, dat men 76 millioen ponden suiker heeft gefabriceerd, of 1,241,000 kilogrammen meer dan gedurende hetzelfde tijdperk in 1853.

— De graaf de San Luis, ex-president van den Spaanschen ministerraad, is te Bayonne aangekomen.

— Een decreet van 22 Aug. regelt de tractementen der leeraren aan de academiën. De rectoren zullen van 15,000 tot 10,000 fr. ontvangen; de inspecteurs 6000 à 3500 fr.; de secretaris van de Parijsche academie 5000 fr.; en de andere secretarissen 3500 à 2000 fr.

— In een dagblad uit Malta van den 16 Aug. leest men, dat er den 11den en 12den een oproer te Messina zou zijn uitgebroken. Men zegt, dat de Prins van Satriano nieuwe troepen uit Napels had doen komen. Eenige burgers verzochten die troepen uit een land, waar de cholera heerscht, niet aan wal te laten komen. De Prins zou dit beloofd hebben, maar ze des nachts heimelijk hebben doen landen. Op het vernemen daarvan, zou de bevolking te wapen zijn geloopen, de troepen zouden zijn uitgerukt, en er zou een strijd zijn ontstaan, waarin van weêrszijden 5 à 600 personen zouden zijn gebleven. Ook te Catane zouden onlusten zijn uitgebarsten.

Indien deze berigten juist waren, zouden zij wel bevestigd zijn. De rol, die men den generaal Filangieri, prins van Satriano, doet spelen, is weinig overeen te brengen met zijn verheven en loijaal karakter. Het volgende no. van het Malthezer blad van den 19den spreekt ook met geen enkel woord meer over dat berigt.

Madrid, 26 Aug. Er heerscht hier eene zekere onrust. De houding van de burgerij heeft tot nog toe de botsing verhoed, die men verwachtte. Patrouilles doorkruissen de straten en men spreekt van eenige arrestatien. In de *Gazeta* is de wet van 1842 op de drukpers opgenomen, die de wet van 1837 aanvult. Het aantal bladen, die de hevigste en losbandigste taal spraken, vereischte dringend dien gewigtigen maatregel. De heeren Cervera en Carrido, de redacteurs van het blad *El Clamor de las barricadas*, zijn gearresteerd. De heer Sagasti heeft die heeren niet kunnen bewegen om hunne pen te wijden aan de goede zaak. Deze maatregel is eene treurige, maar onvermijdelijke noodzakelijkheid.

De *Gazeta* bevat twee decreten onderteekend door de heer Lujan, Minister van Fomento. Het eene benoemt eene commissie, belast met het ontwerpen van eene aan de Kamers aan te bieden wet op de spoorwegen; het andere benoemt eene commissie, belast met het nagaan van al de vroeger gedane concessien en de bevoegdheid om de bevestiging of vernietiging daarvan voor te stellen. Dit is eene groote slag voor de familie Rianzares, die tot nog toe het monopolie van de spoorwegen bezat.

BELGISCHE POST.

Brussel, 31 Aug. Morgen vertrekt de Koning ten 2 ure naar Ostende. Z. M. zal zich Zaturdag morgen inschepen aan boord van een der Staats paketbooten, om zich naar Calais te begeven, waar zich de Keizer der Franschen zal bevinden. Zondag zal de Koning naar Ostende terugkeeren.

De Hertog van Montebello, aide-de-camp van Keizer Napoleon, is heden morgen alhier aangekomen, belast met eene particuliere zending bij den Koning. De Hertog heeft ten 1 ure audiëntie gehad, en vertrekt morgen ochtend weder naar Parijs.

— De heer Victor Considérant schrijft aan de *Indépendance* het volgende:

«Gij hebt medegedeeld, dat ik gevangen ben genomen, als beschuldigd van een complot tegen de veiligheid van den Staat, en later weder in vrijheid ben gesteld. Daar eene in-vrijheid-stelling zelden voldoende is, om de publieke opinie van de onschuld van een beklaagde te overtuigen, vooral wanneer men gedurende een redelijken tijd gevangen is gehouden, zoo heb ik mij verpligt gerekend, om, als eene poging tot rehabilitatie, het verhaal van mijne ontmoetingen met de justitie te schrijven.

— den 28sten en 29sten Aug. hebben te Kortrijk groote wanordelijkheden plaats gehad. Men heeft onderscheidene personen beschuldigd van pogingen tot opkooping van graan; de volksmenigte is daarop tot dadelijkheden tegen hen overgegaan en de tusschenkomst van de politie is herhaaldelijk noodig geweest, om die personen aan de handen van het graauw te onttrekken. Er hebben arrestatien plaats gehad en men hoopt, dat de orde door de krachtige maatregelen van de justitie zal hersteld worden.

— Den 24 Aug. is tusschen den Minister van Buitenlandsche Zaken en den zaakgelastigde van Mexiko te Brussel, een tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Belgie en de Mexikaansche republiek gesloten.

Binnenland.

's Gravenhage, 1 September.

Z. M. heeft aan de nagemelde officieren, bij de dienstdoende schutterijen op hun verzoek eervol ontslag verleend: als aan G. B. Bolsius, kapit. te 's Hertogenbosch, met vergunning om de uniform der schutterij en de onderscheidingsteekenen aan den rang van kapitein verbonden voortdurend te blijven dragen; aan H. H. Vitringa, kapit. te Arnhem; aan jhr. H. A. D. Coenen, 2de luit. te Zutphen; aan J. H. Le Rutte, 2de luit. te 's Gravenhage; aan mr. D. Fockema, 2de luit te 's Gravenhage, wegens verandering van woonplaats; aan mr. B. J. Ploos van Amstel, 1ste luit. te Amsterdam: aan A. F. Lingius, 2de luit. te Weesp; 2°. benoemd; bij de dienstdoende schutterijen te 's Hertogenbosch: tot kapit. H. J. Leeuwe; tot 1sten luit. P. R. D. Muller, tot 2de luits. A. J. C. Drossaerts en C. Drossaerts; te Arnhem: tot kapit. mr. J. U. de Kempenaer, tot 1sten luit. J. M. J. Engelberts, tot 2den luit. mr. W. T. D. IJssel de Schepper; te Zutphen: tot 2den luit. A. H. J. Diemont; te 's Gravenhage: tot 2den luits. jhr. mr. C. F.. W. Gevers en M. graaf van Limburg Stirum; te Rotterdam: tot 1sten luit. mr. B. M. Verbrugge, tot 2den luit. mr. M. T. Milders: te Leyden; tot 1sten luit. A. Nanning Hubrecht; tot 2den luit. mr. P. van Bemmelen; te Oud-Beijerland: tot auditeur mr J. Los, notaris aldaar; te Gorinchem: tot officier van gezondheid 3de kl. H. Burkens; te Weesp: tot 2de luits. A. L. Boeser en G. G. Brugman; te Deventer: tot 2den luit. A. van Delden.

Z. M. heeft benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Roermond, mr. F. H. H. van Wessem, procureur aldaar.

Z. M. heeft benoemd: bij het 5de regem. infanterie tot 1sten luit., den 2den luit. H. Pilger, van het corps; bij het 7de regem. infant. tot 1sten luit., den 2den luit W. Zahn, van het 8ste regem. infant. tot kapit. van de 3de kl., den 1sten luit. J. D. Gillet, van het 2de regem. infant.

* Maandag aanstaande, des middags ten twee ure, zal de gewone vergadering der Staten-Generaal, zittingjaar 1853—1854, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, in naam des Konings, worden gesloten.

Wij hebben klagten vernomen over den marsch en de inkwartiering der twee bataillons van het regement Grenadiers en Jagers. Bij de aankomst te Leiden, na een marsch van drie uren op den eersten dag, onder stof en hitte, scheen het ongeraden, de manschappen langer dan volstrekt noodig is bezig te houden, gelijk aldaar plaats had door de voorstelling van het korps officieren aan Z. K. H. den Prins van Oranje en het daarop gevolgd doorloopen der gelederen. Zoo men in aanmerking neemt, dat, volgens de bestaande reglementen, geen vivres worden uitgereikt vóór den afmarsch en dus het meerendeel der manschappen bij de aankomst te Leiden niets genuttigd had en eerst ten 12 ure in kwartier kon gekomen zijn, is het niet te verwonderen, dat menigeen, vooral onder de nieuw aangekomen lotelingen, ten gevolge van vermoeidheid, afmatting of ontbering, nederzeeg. De zorg voor «onze landskinderen» zou, naar het oordeel der klagers, beter bevorderd zijn, zoo *vóór den afmarsch*, in den vroegen morgen, eenige uitreiking van brood had plaats gehad; maar die zorg had zich nog verder kunnen uitstrekken, door eene betere verdeeling der marschroute, zoodat niet de twee bataillons op denzelfden dag binnen ééne gemeente werden ingekwartierd. Een onvermijdelijk gevolg daarvan was, dat de huisvesting in logementen en slaapsteden niet behoorlijk plaats vond, daar nu het dubbele van het gewone getal, dat gehuisvest kan worden, werd ingenomen. Menige klagt, die de tusschenkom[illegible] gegrond bevonden, dat het beschikbare nachtleger hier en daar in zulk een [illegible] toestand was, waardoor menig soldaat verpligt werd eene andere huisvesting te zoeken, of in de open lucht het overig gedeelte van den nacht door te brengen. De plaatselijke zorg voor de inkwartiering scheen dan ook veel te wenschen over te hebben gelaten.

Wij kunnen op die klagten geen ander antwoord geven, dan den wensch te ontboezemen, dat bij eene aanstaande wet op de inkwartiering moge worden gezorgd, dat aan de eene zijde de ingezetenen geen overlast lijden, maar ook aan de andere zijde, dat in de gevallen, dat hun den last van inkwartiering wordt opgelegd, onze krijgslieden naar eisch worden gehuisvest en gevoed. Aan de zorg van het depart. van Oorlog is overgelaten, de regeling der marschroute.

De *Echo Universel*, overnemende hetgeen het *Handelsblad* (zie ons No. van gister) heeft medegedeeld, omtrent de zaak van Gibson, voegt er de volgende regels bij:

«Wat de feiten betreft, die wij achtereenvolgens omtrent de zaak van Gibson hebben medegedeeld, moeten wij voortgaan die als vrij van overdrijving te beschouwen. Men vergete het niet: in deze geheele zaak hebben wij geenszins de bedoeling gehad, om op eenigerlei wijze den gang van ons Gouvernement te belemmeren; dit heeft er toe geleid om ons tot nog toe van alle redenering te onthouden en het is voorzeker onze schuld niet, indien de Minister van Buitenlandsche Zaken te dezer gelegenheid met eene onbegrijpelijke ligtzinnigheid heeft gehandeld: een feit, dat de berigtgever van het *Handelsblad* niet tegenspreekt, evenmin als hij eenigzins de werkelijkheid van de aanvraag tot schadevergoeding betwist, die dan toch het *fond* van deze zaak uitmaakt.

«Overigens, men zal dit zonder moeite gelooven, is onze levendigste wensch, dat deze zaak weldra geschikt worde: maar wij voegen er bij, op eene wijze, die overeenkomstig is met de waardigheid van het Gouvernement en van de Nederlandsche Natie.»

Thans ziet de laatste aflevering het licht van een werk, dat reeds bij zijne eerste verschijning eene goede ontvangst genoot, en ook door ons als degelijk en nuttig is aanbevolen. Wij bedoelen het werk bij den heer Roelands te Schiedam uitgegeven bevattende de *Handelingen* over de organisatie der Kerkgenootschappen, de verhouding tusschen kerk en staat, de R. K. Kerkregeling, de Wet op de Kerkgenootschappen en al wat verder met deze onderwerpen in verband staat.

Wij willen voor een oogenblik alle herinneringen, die zich, van welke zijde ook, aan die wet en de daaraan verwante gebeurtenissen, zoowel op staatkundig als godsdienstig gebied, vastknoopen, ter zijde laten, maar dan blijft niettemin de onpartijdigheid en zeer naauwkeurige verzameling van al wat officieel bekend is, voor tijdgenoot, geschiedvorscher of staatsman van veel belang, te meer, daar dit werk ook al datgene bevat wat sedert 1848 tot op de R. K. Kerkregeling, omtrent de bepalingen nopens de godsdienstige vrijheid en de kerkgenootschappelijke inrigting tusschen de Regering en de Kamers en ook langs diplomatieken weg is verhandeld. Het werk is gesplitst (en hiermede volsta deze bloote aanwijzing), in vier hoofdafdeelingen, te zamen omvattende een aantal groote onderdeelen, welke wederom in CXLI kleinere zijn gescheiden. De eerste afdeeling geeft al het verhandelde over het zesde hoofdstuk der Grondwet. De tweede afdeeling bevat: *a.* de departementen voor de Eeredienst; de verhouding tusschen Kerk en Staat (1848—Dec. 1851); *b.* de organisatie der kerkgenootschappen, meer bijzonder die der Hervormde kerk, met wat daarover, vooral aangaande de 11 reserves, vroeger en later is voorgevallen; *c.* de R.-K. kerkregeling, sedert de zitting van 29 November 1852 tot op de aanbieding der wet op de kerkgenootschappen. Dit uitgebreide onderdeel, blz. 148—469 van Deel I, bevat alles wat met betrekking tot de invoering der R.-K. kerkregeling is gebeurd en verhandeld, met inbegrip der interpellatiën, der gewisselde diplomatieke stukken en der staatkundige gevolgen van een en ander.

De derde afdeeling behelst de volledige geschiedenis der wet op de Kerkgenootschappen in de beide Kamers Julij—September 1853. Geen stuk, redevoering of nota ontbreekt daaraan en het petionnement is daarin zelfs naar luid der officiële verslagen daarvan in de kamer uitgebragt, opgenomen: wijders wordt medegedeeld al wat na de bekrachtiging der wet bekend geworden is en tegelijk de omschrijving van de inrigting en bestuur van het R. K. kerkgenootschap. Voorts eene afzonderlijke behandeling der vraag over de voorafgaande mededeeling van wege het hof van Rome over de invoering der bisschoppelijke hierarchie, alles in verband gebragt met hetgeen daaromtrent bij vroegere gelegenheden is ter sprake gebragt.

De vierde afdeeling eindelijk is een noodzakelijk aanhangsel tot de en, aanvulling van hetgeen vroeger is medegedeeld, als bevattende eene uiteenzetting van de gewijzigde verhouding tusschen Kerk en Staat, in verband tot het later wettelijk gevestigd staatstoezigt op de kerkgenootschappen, een en ander naar aanleiding van de handelingen tusschen de Regering en de Staten-Generaal bij de beoordeeling en vaststelling der staats-begrooting voor 1854. Elk deel is voorzien van zeer breedvoerige en zoover wij konden nagaan, naauwkeurige, inhouds-registers, terwijl aan het derde en laatste deel, ten gemakke bij het gebruik, is toegevoegd een algemeen overzigt der hoofdindeeling en van den hoofdinhoud van het geheele werk, zoodat men daarin met een oogopslag alle rubrieken en onderdeelen, kan overzien.

Alles te zamen genomen, aarzelen wij niet dit werk, waaruit menig schrijver over 't onderwerp, met vrucht heeft geput, gaarne aan te bevelen als een veilige gids voor de merkwaardige geschiedenis van het in meer dan een opzigt voor Nederland zoo bewogen jaar 1853.

Door Z. E. den minister van Oorlog zijn, te rekenen van den 1 September e. s. de volgende Kadetten bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt aangesteld geworden.

Voor de dienst hier te lande. Bij het wapen der Infanterie. R. K. Tuckermann, F. A. V. W. H. van Tueren-

hout, S. A. Lutz, D. J. H. van Aken, B. A. E. Juta, J. C. Wilbrenninck, J. C. F. C. Hackstroh, A. W. Heule, W. L. E. Stollé, H. J. G. Benschop, R. F. Poelman, M. H. J. M. van Son en H. C. A. Ruempol.

Bij het wapen der kavallerie. Jhr. E. W. N. Pesters en P. F. B. J. van Nouhuijs.

Bij het wapen der Artillerie. F. A. Boogaard, T. J. C. A. Boele, W. Stephenson, J. C. Maris, J. F. baron Taets van Amerongen, H. F. Hubner, F. C. Visscher, C. L. W. Moorrees, J. Sluiter, J. F. Diemer, M. A. Kuijtenbrouwer, jhr. V. A. Peters, J. A. Quanjer, G. E. C. Guffroij, P. C. W. de Gelder, H. W. Alma, W. P. Barnaart, B. Dutrij van Haeften, H. A. de Haan, F. Ypey en P. J. In de Betou.

Bij het wapen der Genie K. Eland, A. J. Voorduin, J. Drabbe, J. J. H. Gijsberti Hodenpijl en A. C. Enschedé.

Voor de dienst in de Koloniën. Bij het wapen der Infanterie. J. Kat en J. F. W. Gravenhorst.

Bij het wapen der Artillerie. A. C. H. Winter en D. C. J. A. Ponse.

Bij het wapen der Genie. W. J. C. L. van Polanen Petel, A. W. Nolthenius en F. C. Wethmar.

---

* H. M. de koningin heeft gister avond de benefiet-voorstelling van den heer André Hoffman, in den Kon. Franschen schouwburg, met H.D. tegenwoordigheid vereerd.

* HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik worden heden uit Weimar in de residentie verwacht.

* H. K. H. mevrovw de groothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach zal zich, naar men verneemt, aanstaanden Dingsdag naar Amsterdam begeven, en na van daar een uitstapje naar Zaandam gemaakt te hebben, naar Soestdijk vertrekken, waar HD. eenige dagen zal vertoeven, om vervolgens naar Weimar terug te keeren.

* Z. Exc. de minister van oorlog is eergisteren avond van zijne inspectie-reis in het noorden van ons Rijk, alhier teruggekeerd.

* Heden morgen heeft de openbare verkooping door de bevoegde magt plaats gehad, van de aangehaalde 61 zakken roggemeel, die in partijen van 5 zakken werden verkocht en opgebragt hebben *f* 42.

In navolging van Leijden en Amsterdam, wordt ook te Leeuwarden beproefd om deelneming te verwerven in de vrijwillige giften of eener rentelooze negotiatie van *f* 3000 ter instandhouding van de afschaffings-kantine in het kamp en het oprigten van een kantine-fonds, en ziet men de inteekening op aandeelen, reeds aanvankelijk met eenig goed gevolg bekroond. *(Leidsche Ct.)*

×× **Leiden**, 31 Augustus. Men verneemt, dat de betrekking van Plaats-majoor, hier ter stede, sedert eenige jaren opgeheven, wederom staat vervuld te worden door de benoeming van den heer Graafland, Plaats-majoor te Fort Bath.

— De beroemde Fransche kanselredenaar, Ds. Athanase Coquerel. père, zal alhier aanstaanden Zondag in de Waalsche kerk een predikbeurt vervullen.

Op daartoe gedaan verzoek is de vergunning, welke bij Koninklijk besluit van 7 Julij 1841, nº. 465, aan den heer Dirk Dronkers voor eene stoombootdienst tusschen Vlissingen en Antwerpen werd bewilligd, den 26sten dezer overgeschreven op de Zeeuwsche Maatschappij van stoomvaart, waarvan de heeren Dirk Dronkers en Jacobus Johannes de Kanter, beiden te Middelburg woonachtig, directeur en administrateur zijn.

De Minister van finantiën heeft de bij het 1ste lid der resolutie van den 13den Mei 1840, nº. 126, aangenomen vaste verhouding van 50 ponden voor eene mudde gemouten gerst, ingetrokken en verklaard:

a. dat de branders, brouwers en azijnmakers, die, ter voorkoming dat hunne ter molen gezonden wordende gemouten gerst, bij verificatie door middel van meting, worde beschadigd, gehouden zullen zijn, om niet de maat, maar ook het gewigt van elke partij aan te geven; in welk geval de ontvanger beide op het biljet zal vermelden en de ambtenaren, bij de verificatien op den molen, van de partij, naar maten van hare grootte, slechts 3, 4 of 5 mudden zullen afmeten en vervolgens wegen, en bij accoordbevinding van het pondental met de gedane aangifte, de verdere verificatie achterwege kunnen laten en het biljet voor conform kunnen afteekenen;

b. dat, wanneer de brander, brouwer of azijnmaker de aangifte ter maling van gemouten gerst alleen bij de maat mogt verlangen te bewerkstelligen, ook de verificatie der geheele partij steeds bij de maat zal moeten geschieden, en

c. dat evenwel in ieder geval, en dus zoowel in dat sub *a* als in dat sub *b* hierboven, bij verificatie der in eene bierbrouwerij of azijnmakerij te storten partij moutmeel, even als bij peiling van den voorraad, *de maat alleen* in aanmerking komen,

Volgens eene mededeeling van Z. M. gezant te Brussel zijn de ondernomen werken aan het kanaal van die hoofdstad naar Willebroek den 25sten Aug. voltooid, en zou mitsdien de vaart daarop den 26sten weder worden geopend.

* Programma der uit te voeren harmonie-muzijk op Zondag namiddag ten 6 ure, onder de leiding van den heer D. Bolten op het groot stedelijk Badhuis te Scheveningen. Eerste gedeelte: Nº. 1. Agatha-marsch, Hamm; 2. Ouverture Missolonghi, Herald; 3. Cavatine de l'Opera Bettely, Bellini; 4. Fantaisie de l'Opera, Geremento Dunkler. 2de gedeelte: 5. ouverture de l'Opéra: la Somnambule, Bellini; 6. Potpourri de l'Opéra Preciosa, Weber; 7. Cuck, Aenglein Polka, Kuhner; 8. Marche de l'Opéra les Monténégrins, Kühner.

---

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hotel *Paulez* afgestapt de heer Wellenstein, administrateur-Generaal der publieke werken van het Groot Hertogdom Luxemburg; Mr. van Bosch, generaal in Pruissische dienst, van Berlijn; Mr. Hassan-Carton, advokaat van Brussel; Joseph Joel, Bankier van Londen; August Hothen en familie, kapitein ter zee in Engelsche dienst.

Den 30 Aug. is aan de scheepstimmerwerf van den heer F. Smit, te Kinderdijk, de kiel gelegd voor een nieuwe ijzeren stoomjagt, genaamd de IJssel, bestemd voor de vaart in het stoombootveer, tusschen de steden Rotterdam en Gouda, onder directie van den heer W. A. v. d. Garden te Rotterdam.

Tot dusver werden de premien voor de beug- of hoekwantvisscherij, op door de reederij onderteekende en door de gemeentebesturen gelegaliseerde verklaringen verleend. Thans vernemen wij, dat daarin echter eene wijziging is gekomen en dat de hooge regering verlangt, dat de volgende vragen door de reeders schriftelijk worden beantwoord, alvorens in overweging zal worden genomen, in hoever er over 1853—1854 voor gemelde visscherij premien kunnen worden toegekend; 1o. Hoe dikwijls is de schuit met de beug of het hoekwant naar zee geweest en van dat want gebruik gemaakt? 2o. Hoelang is zij telkens onafgebroken voor die visscherij in zee geweest? 3o. Hoe dikwijls heeft zij al dan niet kabeljaauw en schelvisch aangebragt, en hoeveel stuks is daarvan met het hoekwant gevangen? en 4o. Heeft de schuit al dan niet netten aan boord gehad?

Den 2 Sept. zal van de scheepswerf «de Onderneming», van den heer H. de Hoog, te Delfshaven te water worden gelaten het voor rekening van den heer T. van Holst gebouwde en voor de groote vaart bestemde barkschip *Delfshaven*, groot 350 gemeten lasten.

⁑ **Zutphen**, 31 Aug. Te Lochum heeft deze week een droevig ongeluk plaats gehad. Men was aldaar bezig in een bewoond huis eenen kelder te graven. Niettegenstaande de bewoner, den werkbaas opmerkzaam maakte op het gevaar dat de muur bedreigde van door die ondergraving te kunnen instorten, moet deze echter dat gevaar slechts als ingebeeld beschouwd hebben, ten minste de muur werd niet ondersteund, hetwelk het deerniswaardig gevolg had, dat de muur des nachts instortte, waardoor drie kinderen onder het puin bedolven werden. Het jongste daarvan werd levenloos door de radelooze moeder te voorschijn gehaald, de beide anderen zijn niet ongedeerd gebleven, doch men hoopt die te zullen behouden.

— Maandagavond den 28 dezer, heeft zich een dragonder in de kazerne en reeds te bed liggende door een karabijnschot het leven benomen. De ongelukkige was nog eerst kortelings in dienst. Men vermoedt dat tegenzin in den dienst hem tot deze wanhopige daad heeft gebragt.

— Z. M. de Koning heeft heden de manoeuvres der kavallerie op de Gietelsche heide bijgewoond. Eene menigte nieuwsgierigen was weder daar, terwijl het weêr bijzonder schoon en gunstig was.

Per Telegraaf.

Athene, Zaturdag 26 Augustus. De Porte heeft elke verlenging van termijn voor de vrije grieksche scheepvaart geweigerd, voor het geval dat de grieksche regering niet in beginsel den eisch tot schadeloosstelling erkenne. Het helleensche kabinet echter kent zich veeleer in eene nota het regt toe, zijnerzijds eene schadevergoeding van honderd millioen piasters te eischen.

Het besluit om de Fransche troepen van den Pireus naar Athene te verplaatsen, omdat in eerstgenoemde streek de cholera zoo hevig woedt, heeft bij de bewoners der hoofdstad groote verslagenheid te weeg gebragt.

Londen, Vrijdag 1 September (2 ure). Consols op t. 95, $95\frac{1}{4}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{5}{8}$, $24\frac{7}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 70 ex div.; Equador $3\frac{3}{4}$, $3\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $5\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. 88; Spanje binnenl. 3 pct. $37\frac{3}{4}$, $38\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{4}$, $18\frac{7}{8}$; dito Certific. $5\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 88, 90; dito 5 pct. 98 ex div.; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 62; dito 4 pct. 94; Turksche leening $5\frac{1}{4}$, $6\frac{1}{4}$.

— Nieuwe tarwe heden 3 sh. lager.

Weenen, Vrijdag 1 September. N. Metall. $85\frac{1}{4}$; N. Leen. $95\frac{1}{2}$; Lomb. 94; Bankactien 1278; Zilver 16; Wissel Londen 11.10; dito op Parijs $134\frac{1}{4}$.

Ter beurze wilde men met zekerheid weten, dat Rusland drie punten van de vredesvoorwaarden aanneemt, en zich alleen het uitsluitend protectoraat over de Grieksche Kerk reserveert.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 1 September 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$	*Hope* 1798/1816	5	[illegible]
Dito Certificat.	3	$72\frac{5}{8}$ $\frac{11}{16}$	Dito 1828/1829	5	[illegible]
Dito dito	4	91 $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	Cert. 1831/1838	5	[illegible]
O. I. Leening.	4	$90\frac{7}{8}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz*.	4	[illegible]
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6	
Dº *Rothschild*.	$2\frac{1}{2}$	$49\frac{1}{4}$	Certific. dito.	6	
Frankrijk.					
Obligatien.	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{1}{8}$	Obligatien	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
Dº Binnenl. º/m.	3	$32\frac{13}{16}$ $\frac{13}{16}$ $\frac{7}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$5\frac{3}{16}$ $\frac{5}{16}$	Metalliek	5	[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	[illegible]
Portugal.			Dito letter B.	5	[illegible]
Londen nieuwe.	5	$37\frac{5}{16}$ $\frac{3}{8}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	[illegible]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 97; dito te Lo[nden] 5 pct. $96\frac{3}{4}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $23\frac{13}{16}$; dito O… Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $67\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$.

Binnenl. fondsen waren heden goed prijshoudend … affaire in Integr. In vreemde effecten leverde de … weinig bijzonders op. Meest alle soorten werden … rige prijzen verhandeld. Alleenlijk bleven Sp. Cert. … $\frac{1}{4}$ beter.

FRANKFORT, Donderdag 31 Augustus. Metall. … 75; Spanje binnenl. 3 pct. $33\frac{1}{8}$; dito 1 pct. …

PARIJS, Donderdag 31 Augustus. Fr. $4\frac{1}{2}$ … dito 3 pct. 74.20; Sp. binn. 3 pct. $32\frac{1}{4}$; …

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gr[avenhage].